

Aan: De Gemeenteraad 's-Hertogenbosch

Datum: 28 November 2023

Betreft: Atelierbeleid zonder toekomst

Beste Gemeenteraadsleden,

Met grote verbazing hebben wij kennis genomen van het voorgestelde raadsbesluit voor een Atelier- en Broedplaatsenbeleid en we maken ons zeer ernstig zorgen over de inhoud. Hoewel we veel in het onderzoeksrapport en voorgestelde beleid herkennen en op veel punten dezelfde zorgen delen, zien we dat het atelierbeleid zoals dat wordt voorgesteld de cultuurmakers geen toekomst biedt. Niet voor de huidige makers maar òòk niet voor de jonge en toekomstige makers.

Terecht stelt men vast dat het in de afgelopen decennia erg moeilijk is geweest voor kunstenaars en creatieve makers om 'te landen' in 's-Hertogenbosch. Vrijwel alle huidige makers hebben jaren lang hun ateliers van de ene anti-kraak plek naar de volgende tijdelijke leegstand gesleept en velen hebben hun heil elders moeten zoeken. Dat het voor jonge kunstenaars en andere creatieven enorm lastig is om voet aan de grond te zetten in onze stad, is voor ons zeker geen verrassing maar al jaren lang een gegeven.

We zijn dan ook enorm blij met het voorstel om daar, na al die jaren iets aan te gaan doen! Als er iets van een creatieve garde gewenst is in 's-Hertogenbosch dan is betaalbare werkruimte een minimum vereiste, zeker aangezien andere vormen van ondersteuning al meer dan een decennium geleden zijn afgeschaft en het makers bestaan geen spaarpot of verdienmodel. Het ondernemen in de creatieve sector brengt veel onzekerheid met zich mee. Als het de wens is van onze gemeente om 'creatieve hoofdstad van Brabant' te zijn dan is het vanzelfsprekend nodig om te zorgen voor een goed klimaat voor de kunstenaars en ze een permanente (en misschien zelfs prominente) plek te geven. Het uitbreiden van het atelieraanbod is daarvoor het aangewezen middel en betaalbaarheid natuurlijk een vereiste maar.. ook de wetenschap dat je iets kan opbouwen als maker zonder permanent op de schopstoel te zitten is een noodzaak.

Dat laatste is precies wat er schort aan het voorgestelde beleid. Aan de ene kant wordt bestaande gebruikers van atelierruimte de huur aangezegd, een uitloop periode doet daar niets aan af. Aan de ander kant krijgen nieuwe instromers in het geheel geen vooruitzicht op een meer permanente plek om hun kunst- en/of makers praktijk te beoefenen.

Het introduceren van een beperkte huurtermijn die zonder meer opgezegd kan worden maait alle zekerheid weg. De introductie van een commissie doet daar niet aan af, het gebruik van een werkruimte tegen een passende huur is net als voor andere ondernemers van groot belang voor een vruchtbare praktijk en zou niet verbonden moeten zijn aan een tijdelijk 'tenzij' model.

Voor de jonge maker is dit ook geen prettig vooruitzicht. Waar ze nu nog volhardend doorstromen van plek naar plek in de veronderstelling dat er een moment zal komen dat men een geschikte, betaalbare werkplek zal vinden voor de langere duur, wordt dit hen met het voorgestelde beleid onder de voeten weggemaaid. Het vooruitzicht dat het nieuwe atelierbeleid hen geeft is, om als onderbetaalde zelfstandige van tijdelijkheid naar tijdelijkheid te blijven gaan terwijl anderen van hoger hand bepalen of er nog wel genoeg targets gehaald worden. Anders zal hun vooruitzicht zijn om eerst te investeren, hun sporen te verdienen en vervolgens alsnog elders hun heil te moeten zoeken. Daar doet de gemeente 's-Hertogenbosch de creatieve sector geen plezier mee, sterker - het voorgestelde atelierbeleid holt onze bestaansrechten uit en jaagt ons allen weg. De gemeente 's-Hertogenbosch doet ook zichzelf er geen plezier mee als kunstenaars geen plek meer hebben en vertrekken.

In het raadsvoorstel is terug te lezen dat de opstellers ervan zelf klaarblijkelijk ook concluderen dat ze niet in staat zijn geweest om tot een passend beleidsvoorstel te komen, ze benoemen maar liefst 7 reële kanttekeningen en risico's waarbij de voorgestelde oplossingen feitelijk alleen maar bij dragen aan het vergroten van het onderliggende probleem van het voorgestelde beleid: geen bestaanszekerheid voor de creatieve sector in 's-Hertogenbosch. Daarbij komt dat niet gesproken is met kunstenaars, niet door het onderzoeksbureau en niet door beleidsmedewerkers van de gemeente of andere instellingen die op de hoogte waren van het beoogde beleid. Er is niet breed over gesproken, niet over meegedacht, niet door jonge (aankomende) kunstenaars en niet door gevestigde kunstenaars. Er is geen sprake van communicatie geweest en geen zorgvuldig proces gevoerd. We vragen daarom om betrokkenheid en ten minste uitstel van het raadsbesluit voor het Atelier- en Broedplaatsenbeleid die voor 12 december a.s. besluitvormend op de agenda staat.

Namens kunstenaars en ontwerpers, jong en oud ondertekend:

